

Mihaela Doboș

Mona Coțofan

Caiet de lucru

pentru clasa a VII-a

 Editura Taida
Succesul tău începe cu noi!

2019

Cuprins

Teste inițiale	7
Test inițial 1	7
Test inițial 2	7
Test inițial 3	8
Test inițial 4	9
Test inițial 5	10
I. Comunicarea orală	11
Repere metodologice - În atenția profesorului!	11
Glosar de termeni și concepte operaționale	13
Lucru în clasă. Propuneri de activități	15
Activitatea numărul 1	15
Activitatea numărul 2	17
Fișă de evaluare și de progres	20
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru independent	21
Fișă de autoevaluare	28
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru în perechi sau în echipe	29
Fișă de autoevaluare	32
Exerciții de fixare a noilor conținuturi și de exersare a competențelor dobândite Lucru pentru acasă	33
Fișă de apreciere din partea părinților	40
Exerciții de performanță. Lucru suplimentar	41
Repere de răspuns	45
Recapitulare. Lucru în clasă	46
II. Lectura	53
Repere metodologice - În atenția profesorului!	53
Concepte operaționale și glosar de termeni	55
Lucru în clasă. Propuneri de activități	59
Activitatea numărul 1	59
Activitatea numărul 2	61
Activitatea numărul 3	62
Fișă de evaluare și de progres	64
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru independent	65
Fișă de autoevaluare	71
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru în perechi sau în echipe	72
Fișă de autoevaluare	78
Exerciții de fixare a noilor conținuturi și de exersare a competențelor dobândite Lucru pentru acasă	79
Fișă de apreciere din partea părinților	84
Exerciții de performanță. Lucru suplimentar	85
Repere de răspuns	89
Recapitulare. Lucru în clasă	90
III. Redactarea	93
Repere metodologice - În atenția profesorului!	93
Glosar de termeni și concepte operaționale	95
Lucru în clasă. Propuneri de activități	97
Activitatea numărul 1	97
Activitatea numărul 2	99
Fișă de evaluare și de progres	101
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru independent	102
Fișă de autoevaluare	111
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru în perechi sau în echipe	112
Fișă de autoevaluare	114
Exerciții de fixare a noilor conținuturi și de exersare a competențelor dobândite Lucru pentru acasă	115
Fișă de apreciere din partea părinților	120
Exerciții de performanță. Lucru suplimentar	121
Repere de răspuns	126
Recapitulare. Lucru în clasă	127
IV. Elemente de construcție a comunicării	135
Repere metodologice - În atenția profesorului!	135
Glosar de termeni și concepte operaționale. Aplicații	137
Fraza. Tipuri de coordonare. Conjunții coordonatoare	
Norme de punctuație: virgula, punctul și virgula – fișă teoretică	137
Fraza. Tipuri de coordonare. Conjunții coordonatoare	

C. (30p.) Imaginează-ți că faci parte din redacția revistei „National Geographic”! Scrie o narațiune de 150-250 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare desfășurată în timpul documentării pentru realizarea topului menționat în secvența dată.

Timp de lucru: 50 de minute. Se acordă 10 puncte din oficiu. Succes!

Test inițial 5

Citește cu atenție textul următor:

*Greoi aleargă un măgar
Cu fruntea-n jos, cu pasul rar;
Și iepurele, când îl vede,
Ușure-n urma-i se repede,
Gonește ca o vijelie
L-ajunge și-l întrece, dar...
Morală:*

*Ce mare grozăvie
Să-ntreci pe un măgar!*

(Cincinat Pavelescu, *Fabule mărunte*)

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

A.

1. (10p.) Transcrie o comparație din textul dat.
2. (10p.) Scrie, pe baza textului dat, două trăsături ale operei epice în versuri.
3. (10p.) Explică, în 40-60 de cuvinte, morala fabulei citate.

B.

4. (10p.) Transcrie o propoziție cu subiect neexprimat, subînțeles.
5. (10p.) Precizează numărul de silabe din versul: *L-ajunge și-l întrece, dar...*
6. (10p.) Precizează funcția sintactică și valoarea morfologică pentru cuvintele subliniate în textul dat.

C. (30p.) Privește cu atenție imaginea alăturată (George Stubbs, *Horse and White Dog*) și scrie o narațiune de 150-250 de cuvinte care să conțină o întâmplare cu personaje necuvântătoare plasată în cadrul sugerat de tablou.

Timp de lucru: 50 de minute. Se acordă 10 puncte din oficiu. Succes!

Lucru în clasă Propuneri de activități

Activitatea numărul 1

Citiți împreună cu elevii, în clasă, textul de mai jos, pentru a putea structura, apoi, răspunsuri privind următoarele aspecte:

„Și, în fiecare zi, micuțul Charlie Bucket, luptând cu zăpada în drum spre școală, trecea pe lângă gigantica Fabrică de Ciocolată a domnului Willy Wonka. Și, în fiecare zi, când se apropia de ea, își înălța năsul în aer și adulfmea minunata aromă de ciocolată topită. Uneori, rămânea nemișcat în fața porților câteva minute, trăgând adânc în piept aerul aromat, de parcă ar fi încercat să mănânce mirosul.

— Copilul ăsta, zise bunicuțul Joe, ițindu-și capul de sub pătură într-o dimineață geroasă, copilul ăsta trebuie să mănânce mai mult. Nu contează ce mănăcăm noi. Suntem prea bătrâni să ne mai facem griji pentru asta. Dar el e un băiat în creștere! Nu poate să continue așa! Începe să semene cu un schelet!

— Dar ce putem face? murmură bunicuța Josephine cu glas trist. Refuză să primească ceva de la noi. Am auzit că, de dimineață, mama lui a încercat să-i pună în farfurie bucata ei de pâine, la micul dejun, dar el n-a vrut să se atingă de ea. A făcut-o să și-o ia înapoi.

— E un băiețel pe cinste, spuse bunicuțul George. Merită mai mult decât atât.”

(Roald Dahl, *Charlie și fabrica de ciocolată*)

1. Numirea temei discuției dintre bunici, așa cum rezultă din fragment:

2. Formularea unei secvențe explicative despre speranță, având în vedere sugestiile textului, dar și imaginea de mai jos:

3. Redactarea unui dialog imaginar, de 8-10 replici, între Charlie și mama sa, prin care aceasta încearcă să îl convingă să mănânce bucata ei de pâine:

Ortoepie și ortografie

Utilizarea corectă a accentului. Variante accentuale admise/neadmise de normă – fișă teoretică

Accentul reprezintă pronunțarea mai intensă/pe un ton mai înalt a unei silabe dintr-un cuvânt; acesta nu are loc fix în limba română; uneori, accentul diferențiază **omografele**: acele – acele, colonie – colonie, haină – haină, imobil – imobil, țarină – țarină, veselă – veselă.

Normele actuale recomandă o singură accentuare la cuvinte precum: adică, aripă, avarie, caracter, călugăriță, doctoriță, duminică, fenomen, ianuarie, lozincă, miros, regizor, sever, șervet, unic.

Dublele accentuale - sunt cuvinte care permit două accentuări corecte: antic / antic, bebe / bebe, dihor / dihor, firav / firav, gingaș / gingaș, jilav / jilav, profesor / profesor, trafic / trafic etc.

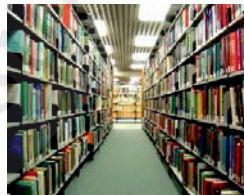
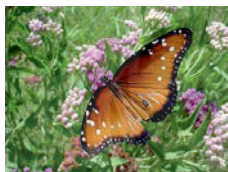
Atenție!

- * Substantivele provenite din **infinitive lungi** ale verbelor în **-ea** trebuie accentuate pe sufix: prevedere.
- * În poezie se admite și folosirea altor variante accentuate decât cele recomandate de normele actuale.
- * Unele nume românești de familie aparent asemănătoare trebuie accentuate diferit, în conformitate cu originea și structura lor: Vasiliu, Gheorghiu, Anastasiu, dar Rotariu, Olariu, Cojocariu, Ciubotariu, Pușcariu (s-au format de la nume de meserii).

Aplică ce ai învățat!

Utilizarea corectă a accentului. Variante accentuale admise/neadmise de normă – fișă de lucru

1. Scrie în dreptul fiecărei imagini câte două cuvinte care o denumesc și subliniază silaba accentuată:

2. Alcătuieste câte două enunțuri pentru fiecare dintre următoarele cuvinte, accentuat în mod diferit:

război

paralele

eclipsă

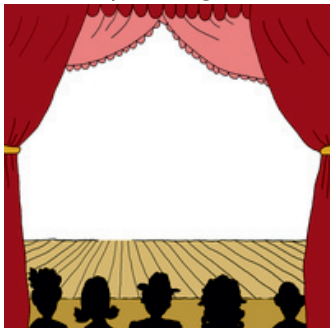

Exerciții de rezolvat în clasă Lucru independent

În atenția elevului!

Pentru a verifica dacă ai înțeles bine ceea ce ai învățat, poți rezolva, sub coordonarea profesorului tău, următoarele exerciții.

A. Privește imaginea de mai jos și răspunde la următoarele întrebări/sarcini de lucru:

1. Ce substantiv ar putea fi titlul imaginii?

2. Scrie un verb care exprimă acțiunea sugerată de prezența omului în imagine. Pune verbul la toate modurile nepersonale.

3. Scrie două propoziții cu adjective participiale care să redea posibile atitudini/reacții ale spectatorilor din imagine.

4. Câți spectatori sunt în sală? De la numeralul cardinal oferit ca răspuns, formează toate tipurile de numeral învățate, precizând felul lor.

5. Precizează o culoare care apare în imagine. Alcătuieste familia lexicală a acesteia (opt termeni), în care să apară cel puțin trei părți de vorbire diferite, pe care le vei preciza.

6. Formulează o frază despre ideea de spectacol, care să includă patru propoziții principale coordonate prin juxtapunere și prin două conjuncții diferite.

7. Imaginează-ți că pe scena din imagine se derulează o secvență dramatizată dintr-un text literar studiat la ora de limba română, care implică cel puțin două personaje. Care ar fi textul și care ar fi scena?

6. Știi că 28 septembrie este „Ziua Internațională a Dreptului de a Ști”? Exersează acest drept trimițând, sub forma unei cereri, o solicitare către primăria localității tale, în care să ceri detalii despre nivelul de poluare al acesteia. După completare, rezolvă exercițiile de mai jos.

Domnule Primar,

Subsemnatul,, elev în clasa a VII-a la, domiciliat în....., vă rog să-mi puneți la dispoziție date privind....., întrucât sunt îngrijorat din cauza.....

Menționez că mă preocupă viitorul localității..... desfășurând în acest sens, împreună cu colegii mei, diverse activități de ecologizare, precum:

.....

.....

..... (locul) Cu respect,
..... (data)

Domnului Primar al

a. Motivează utilizarea primelor trei virgule din textul cererii.

.....

.....

.....

b. Precizează felul numeralului din textul cererii și scrie-l în alt mod.

.....

.....

c. Transcrie un substantiv în cazul acuzativ și unul în cazul genitiv.

.....

.....

d. Transcrie o locuțiune verbală din textul cererii.

.....

.....

e. Transcrie din text un adjectiv pronominal posesiv.

.....

.....

f. Transformă adjectivul pronominal posesiv în pronume posesiv și alcătuește propoziții în care acesta să îndeplinească patru funcții sintactice diferite, pe care le vei preciza.

.....

.....

.....

d. Consultă un *Dicționar etimologic al limbii române* sau intră pe dexonline.ro și plasează fiecare cuvânt din lista următoare în spațiul potrivit: *hoț, soldat, pământ, stele, picior, om*.

- * etimologie necunoscută:
- * moștenite din limba latină:
- * împrumutate din limba franceză:
- * fondul autohton/moștenit din geto-dacă:

6. Citește cu atenție textul de mai jos, analizează imaginile (*Frescă aflată pe plafonul mormântului trac de la Kazanlâk și Rege trac și regină – detaliu, ro.wikipedia.org*) și răspunde, apoi, cerințelor formulate:

„Bulgaria are o moștenire bogată în arte vizuale, în special fresce, icoane și pictură murală. Mormântul trac de la Kazanlâk oferă exemple minunate de artă tracică veche excelent păstrate. Artă mormântului este una din sursele cele mai importante despre stilul de viață și cultura tracică. Artele vizuale pe pământul bulgar au cunoscut o dezvoltare de-a lungul întregii perioade a Evului Mediu. O colecție bogată de icoane medievale este expusă în cripta catedralei Alexander Nevski. Cele mai vechi datează din jurul sec. IX.

Școala Artistică Târnovo a fost curentul principal al artelor frumoase bulgare și al

arhitecturii între sec. XIII-XIV, dându-i-se numele după capitala și centrul cultural principal al celui de al Doilea Imperiu Bulgar, Târnovo. Deși a fost influențată de câteva tendințe renașcentiste din Imperiul Bizantin, pictura Târnovo își are principalele ei trăsături unice care fac din ea o școală artistică separată. Fie că este vorba de decorația murală a bisericilor sau de pictura de șevalet, ea poate fi împărțită în două tipuri: pictura murală și iconografia. Operele ce aparțin acestei școli au o notă de realism, individualitate și psihologie a portretului.”

(*Arta Bulgariei*, <http://www.bulgaria.hartaeuropa.com>)

a. Transcrie din text trei tipuri de opere aparținând artelor vizuale.

b. Explică structura „arta mormântului”.

Test sumativ 20

Citește cu atenție textul următor și rezolvă sarcinile de lucru formulate:

Perrot, așadar, și-a construit, după modelul naivelor numărători cu bile pentru copii, un cadru cu câteva duzini de sârme pe care puteau fi înșirate mărele de sticlă de diferite dimensiuni, forme și culori. Sârmele corespundeau liniilor unor portative, mărelele, notelor și așa mai departe, iar în felul acesta Perrot putea să alcătuiască, prin așezarea mărelelor de sticlă, citate muzicale sau teme improvizate, le modifica, transpunea, dezvolta, le schimba între ele și le punea în opoziție. Din punct de vedere tehnic, înjghebarea era într-adevăr o jucărie, dar a plăcut studenților, a fost imitată și a ajuns la modă, până și în Anglia, iar o vreme jocul de exersare a muzicii a fost practicat în felul acesta primitiv și atrăgător. Ca de atâtea ori, ceva durabil și important și-a luat numele de la un lucru secundar și efemer. Ceea ce a rezultat mai târziu din jocul studenților și din mărelele înșirate pe sârmă ale lui Perrot poartă și astăzi numele, ajuns popular, de joc cu mărele de sticlă.

(Hermann Hesse, *Jocul cu mărele de sticlă*)

I. FII ATENT LA TEXT!

1. (10p.) Explică, în 40-50 de cuvinte, secvența: *Ca de atâtea ori, ceva durabil și important și-a luat numele de la un lucru secundar și efemer*, din textul dat.

2. (10p.) Alcătuieste enunțuri în care cuvintele *cadru, popular, joc, sticlă* să apară cu alt sens decât în text.

II. FII EXACT!

3. (20p.) Scrie valoarea morfologică și funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în text: *corespundeau, acestea, le, de la un lucru*.

4. (10p.) Scrie câte un sinonim și câte un antonim pentru următoarele cuvinte din text: *să alcătuiască, efemer*.

5. (10p.) Alcătuieste o propoziție al cărei predicat nominal să aibă în alcătuire un pronume personal.

Sugestii de rezolvare a testelor sumative

Rezolvare test sumativ 1:

1. De exemplu: Miron îl întreabă pe Terinte de ce este posomorât, iar acesta refuză să-i răspundă, zicând că vrea să fie lăsat în pace. Miron intuiește că Terinte este îndrăgostit, iar acesta din urmă îl roagă să nu-i spună secretul său soției. Miron o strigă pe Domnica, nevasta sa, cerându-i o oală cu vin, pentru a sta apoi de vorbă cu Terinte. - **10p/8p/5p./2p.**
2. De exemplu: organizarea textului pe baza dialogului dramatic; structurarea sub formă de scene; prezența didascalilor etc.
3. *ție* – cazul dativ, complement indirect; *tot* – cazul acuzativ, complement direct; *tău* – cazul acuzativ, atribut adjectival; *cineva* – cazul nominativ, subiect;
4. De exemplu: *păpușoi, zborșit, ien* etc.
5. *te* – complement direct, termen regent: verbul *auzi*; *de urechile* – complement indirect, termen regent: interjecția *vai*;
6. De exemplu: curtea unui gospodar, la țară; cei doi stau de vorbă pe prispa casei, într-o după-amiază de toamnă, cu soare potolit; în fundal se aud răgete de animale etc.
7. – relatarea unei întâmplări desfășurate în timpul unui spectacol de teatru (cu respectarea succesiunii logice a faptelor – **5p/fără** respectarea succesiunii logice a faptelor – **2p**);
 - precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal – **5p.**;
 - respectarea normele de redactare (ortografie, punctuație, exprimare, lizibilitate etc.) – **8p/respectarea** parțială a normelor de redactare – **4p**;
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte – **2p**;

Rezolvare test sumativ 2:

1. De exemplu: sunt exprimate în mod subiectiv emoții omenești; este structurat ca un monolog cu elemente de descriere artistică; sunt valorificate diferite figuri de stil în construirea mesajului poetic etc.
2. De exemplu: verbele la timpul prezent (*moare, se rup, se scutură* etc.) sunt asociate cu „floarea amintirii”, o metaforă care exprimă suferința/tristetea cauzată de pierderea iubirii; se creează sugestia emersivității, a continuității acestei dureri; verbele la timpul perfect compus (*s-a trecut, și-au întrerupt, și-a holbat*) marchează acțiuni/reacții trecute și încheiate, prin care se accentuează nostalgia etc.
3. *noastre* – atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv; *ce* – subiect exprimat prin pronume relativ; *nimeni* – subiect exprimat prin pronume negativ; *lungi* – atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis, simplu;
4. De exemplu: *Colțul câinelui s-a înfipt în canapea.; Undele apei tremură.*
5. derivare;
6. De exemplu: *apa vremii veche și clocită* – are la bază legătura dintre o iubire pierdută/trecută și timpul care distruge totul etc.
7. – prezentarea, sub formă narativă, a unei amintiri (cu respectarea succesiunii logice a faptelor – **5p/fără** respectarea succesiunii logice a faptelor – **2p**);
 - precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal – **5p.**;
 - respectarea normele de redactare (ortografie, punctuație, exprimare, lizibilitate etc.) – **8p/respectarea** parțială a normelor de redactare – **4p**;
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte – **2p**;

Rezolvare test sumativ 3:

1. De exemplu: reper de timp: *cu un an înainte, la vreo lună după...*; reper de spațiu: *în catedră, în băncile lor*;
2. De exemplu: Pentru a câștiga voturile colegilor, Diana le-a promis tuturor invitații gratuite la locul de joacă deținut de părinții ei, Raul le-a oferit colecția de cartonașe cu vedete, Alex a plătit cinci lei pentru fiecare vot, iar personajul-narator i-a mituit cu o pungă de bomboane.
3. *dintotdeauna* – complement circumstanțial de timp exprimat prin adverb de timp, compus; *șef* – nume predicativ simplu exprimat prin substantiv comun, simplu; *toți* – subiect simplu exprimat prin pronume nehotărât; *mă* – complement direct exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată;
4. *ii* – diftong; *o-i* – hiat;
5. *Toți se așezau ca mieluseii în băncile lor.* – propoziție principală, enunțiativă neexclamativă, afirmativă, dezvoltată;
6. De exemplu: *Nicio zi fără prieteni!*
7. - adaptarea la situația de comunicare/redactarea unui fragment din jurnal: **5p./2p.**;
- prezentarea convingătoare a impresiilor din ipostaza de șef al clasei, după o zi de școală: **5p./ 2p.**; - respectarea convențiilor textului diaristic (de exemplu: prezența mărcilor subiectivității, folosirea modului indicativ, timpurile prezent și perfect compus etc.): **5p./ 2p.**;
- respectarea normele de redactare (ortografie, punctuație, exprimare, lizibilitate etc.): **4p/ 2p**;
- respectarea precizării referitoare la limita de cuvinte – **1p.**